

DECIZIE

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Mudrea Stepan,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva Gospodăriei Țărănești „Mudrea Stepan Ion”, Mudrea Stepan și Țirsa Igori cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015, prin care a fost respins demersul lui Mudrea Stepan și a Gospodăriei Țărănești „Mudrea Stepan Ion” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Mudrea Stepan și Gospodăria Țărănească „Mudrea Stepan Ion”,

c o n s t a t ă

La 10 martie 2014, BC „Banca Socială” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Mudrea Stepan Ion”, Mudrea Stepan și Țirsa Igori cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că conform contractului de credit nr. 26/2010 din 19 mai 20102, a acordat GȚ „Mudrea Stepan Ion” un credit în sumă de 95 000 lei pentru procurarea instalației de irigare prin picurare, cu scadența finală la 19 mai 2012.

În scopul asigurării restituirii creditului acordat la data de 19 mai 2010 au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. 09/2010 și nr. 10/2010 cu Mudrea Stepan și Țirsa Igori, prin care au fost puse în gaj-ipotecă terenul pentru construcții și casa individuală de locuit din s. Susleni r-n. Orhei, inclusiv, casa de locuit individuală cu suprafața de 119,9 m.p., construcția accesorie cu suprafața de 55 m.p., și terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0553 ha ipotecate de către Mudrea Stepan conform contractului de ipotecă nr. 77 EB din 25 septembrie 2008 și Acordul Adițional nr. 19 din 19 mai 2010, bunul imobil fiind evaluat de părți la suma de 154 700 lei.

Susține că GȚ „Mudrea Stepan Ion” nu-și onorează integral obligațiile contractuale privind rambursarea creditului primit și achitarea dobânzii calculate, astfel încât, la situația din 14 februarie 2014, a acumulat o datorie față de bancă în sumă de 72 727, 00 lei, dintre care 32 266 lei creditul nerambursat (inclusiv scadent), 40 093 dobânda calculată și 368,00 penalitatea neachitată.

Afirmă că prin Pretenția din 17 decembrie 2012, Notificarea din 27 decembrie 2013 și Preavizul din 17 ianuarie 2014, a întreprins măsuri pentru soluționarea litigiului

pe cale amiabilă, însă, pîrîtul nu a întreprins careva acțiuni în scopul restituirii datoriilor acumulate la credit.

Solicită BC „Banca Socială” SA încasarea în mod solidar din contul GȚ „Mudrea Stepan Ion”, Mudrea Stepan și Tîrsa Igori a datoriei în sumă de 72 727,00 lei și a taxei de stat în mărime de 2 182,00 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 10 decembrie 2014, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat în mod solidar din contul GȚ „Mudrea Stepan Ion”, și a lui Mudrea Stepan și Tîrsan Igori în beneficiul BC „Banca Socială SA” datoria în mărime de 72 727 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 2 302 lei.

La 06 ianuarie 2015, Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” au declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. Totodată, apelanții au solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015, a fost respinsă cererea lui Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion”, fiindu-i comunicat apelanților despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1 637 lei și acordat apelanților pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. Totodată, fiind comunicat apelanților despre numirea spre examinare a acuzei pentru data de 17 martie 2015 ora 10.00 și explicat că în caz de neîndeplinire în termen a indicațiilor din încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită.

La 27 februarie 2015, Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu soluționarea cerinței de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și emiterea unei noi încheieri prin care cererea să fie admisă, iar pricina să fie restituită în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel în fond.

În motivarea recursului a invocat că Mudrea Stepan este fondatorul și administratorul ai GȚ „Mudrea Stepan Ion”, este invalid de gr. II și beneficiază de o pensie în mărime de 806,39 lei, din care motiv este în imposibilitate să achite taxa de stat stabilită de instanța de apel în mărime de 1637 lei.

Mai invocă că activitatea GȚ „Mudrea Stepan Ion” este legată exclusiv de agricultură, iar pe timp de iarnă activitatea gospodăriei este întreruptă și respectiv, nu are careva venituri și mijloace financiare pentru achitarea taxei de stat.

La fel, consideră că lipsa mijloacelor pentru achitarea taxei de stat nu poate constitui temei pentru îngrădirea accesului la justiție și la un proces echitabil garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și dreptul la un recurs efectiv, garantat de art. 13 al Convenției.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum atestă actele cauzei copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015 a fost expediată în adresa recurenților la 09 februarie 2015, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 92), însă careva date ce ar confirma și recepționarea acesteia de către recurenți, la materiale cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 27 februarie 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a încheierii instanței de apel în partea prin care a fost refuzat apelanților Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” în scutirea de la plata taxei de stat și emiterea în partea dată a unei noi încheieri cu privire la scutirea parțială a lui Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” de la plata taxei de stat la depunerea apelului din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

După cum rezultă din materialele dosarului, odată cu depunerea apelului nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” au solicitat în temeiul art. 85 alin. (4) CPC scutirea de la plata taxei de stat, în legătură cu starea materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015 a fost respinsă cererea lui Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion”, fiindu-i acordat apelanților un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în mărime de 1 637 lei. Totodată, apelanții Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” au fost înștiințați că în caz de neîndeplinire în termen a indicațiilor din încheiere, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele va fi restituit.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, dispozițiile art. 85 alin. (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

După cum atestă actele cauzei, Mudrea Stepan este fondatorul și administratorul ai GȚ „Mudrea Stepan Ion”, nu se află la evidența Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă și nu beneficiază de ajutorul de șomaj, iar din anul 2008 i-a fost stabilit gradul II de invaliditate și beneficiază de o pensie pentru invaliditate în mărime de 806,39 le (f.d. 13, 100-103).

Mai mult, conform Statutului GȚ „Mudrea Stepan Ion”, principalul tip de activitate al gospodăriei este agricultura, creșterea răsadului de legume și creșterea legumelor în sere, fapt care atestă că pe timp de iarnă întreprinderea nu-și desfășoară activitatea și nu are careva venituri, circumstanțe care, în opinia instanței de recurs, demonstrează că Mudrea Stepan este în imposibilitate să achite integral taxa de stat la depunerea apelului.

În acest context, instanța de recurs conchide că cererea Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii

de apel urmează a fi admisă parțial, prin prisma art. 2 CPC și art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Or, respingerea integrală a cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție.

Pentru considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion”, de a casa parțial încheierea instanței de apel, în partea prin care a fost refuzat apelanților Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” în scutirea de la plata taxei de stat și în partea dată a emite o nouă încheiere, prin care ai scuti parțial pe Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” de la plata taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 818,50 lei, ultimii urmând să achite taxa de stat la depunerea apelului în mărime de 818,50 lei.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de a menține încheierea de Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015 în partea prin care nu s-a dat curs cererii de apel și a fost acordat termen pentru prezentarea apelului motivat, or în partea dată Mudrea Stepan și GȚ „Mudrea Stepan Ion” nu au contestat această încheiere.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Mudrea Stepan și Gospodăria Țărănească „Mudrea Stepan Ion”.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva Gospodăriei Țărănești „Mudrea Stepan Ion”, lui Mudrea Stepan și Tîrsa Igori cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, în partea prin care a fost refuzat apelanților Mudrea Stepan și Gospodăria Țărănească „Mudrea Stepan Ion” în scutirea de la plata taxei de stat și se emite în partea dată o nouă hotărîre sub formă de încheiere prin care:

Se admite parțial cererea lui Mudrea Stepan și Gospodăria Țărănească „Mudrea Stepan Ion” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Se scutește parțial Mudrea Stepan și Gospodăria Țărănească „Mudrea Stepan Ion” de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 818,50 lei (opt sute opt spre zece) lei 50 bani.

Se acordă lui Mudrea Stepan și Gospodăriei Țărănești „Mudrea Stepan Ion” termen de 20 de zile din momentul publicării a deciziei respective pentru achitarea taxei de stat în sumă de 818,50 lei (opt sute opt spre zece) lei 50 bani și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în instanța de apel.

În rest încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2015, se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva